

Een levende perkamentkokerworm *Chaetopterus variopedatus* (Renier) aangespoeld te Sint – Idesbald

M.-Th. Vanhaelen

15 januari 2003. Ik trek van de grens De Panne/St.-Idesbald richting Koksijde. Deze strandtocht dreigt eentonig te worden: krachtige zuidenwind, véél snijdend stuifzand, maar helemaal geen vloedlijnafzetting te bespeuren. Ook de lagere aanspoelsellijnen zijn niet genietbaar: alles is volledig ondergestoven.

Eindelijk...nog dichterbij de zee vind ik een spoor waar misschien toch iets waar te nemen valt. Ter hoogte van "Mieke Hill" gekomen liggen er zeker een 50-tal hulzen van perkamentkokerwormen. Deze kokers spoelen regelmatig aan op onze kust, meestal tref je ze aan in kellen, bijna steeds zijn ze leeg, meest nog zijn ze reeds uiteengevallen in fragmenten.

Vandaag echter zijn het mooie, volledige hulzen. Uit gewoonte plaats ik er voorzichtig mijn voet op, om me te vergewissen dat ze leeg zijn en geheel onverwacht glipt er een levende worm uit zo'n koker! Een grote verrassing, want bij mijn weten is het de eerste maal dat een perkamentkokerworm levend, in optimale conditie gevonden wordt op Belgisch strand.

In wat zeewater leefde de worm nog een 4-tal dagen zonder de koker. Het dier was ongeveer 11 cm lang. Er viel een groot kleurcontrast op tussen het zeer witte kopstuk met beweegbare mond (1,8 cm lang) en de andere delen van het lichaam: de middenzone met zeer donkere taille en 3 beigebruine "peddels" en de eveneens beigebruine achterste zone met borstelvormige parapodia. De koker was 22 cm lang.

Toen ik één dag na de vondst de perkamentkoker nakeek, trof ik erin een kleinere levende borstelworm aan. Deze was 3,5 cm lang, onderaan grijsgroen, met aan de rugzijde 15 paar beige-achtige", elkaar overlappende schubben die het hele lichaam bedekken. Het betrof *Gattyana cirrosa* (Pallas) (Zie Hayward, 1996).

Beide borstelwormen bevinden zich nu in het N.E.C. (Natuureducatief centrum) "De Wielewaal" in De Panne.

Er zijn ons slechts 2 eerdere vondsten van *Chaetopterus variopedatus* op Belgisch strand bekend. Hierbij ging het om dode perkamentkokerwormen; zo vond Nathal Severijns op 27-12-93 te Oostduinkerke een koker met vers dood dier en op 12-4-94 raapte ik te Koksijde een huls op, eveneens met dood dier. (Severijns en Vanhaelen, 1995).

Literatuur

- Hayward, P.J., & J.S. Ryland, 1996. Handbook of the Marine Fauna of North-West Europe. Oxford University Press, p. 182-190.
- Severijns, N., & M.-Th. Vanhaelen, 1995. Perkamentkokerwormen aan onze Westkust in 1993 en 1994. De Strandvlo, 15(1) : 20-21.

Ter Yde, I
8670 Oostduinkerke

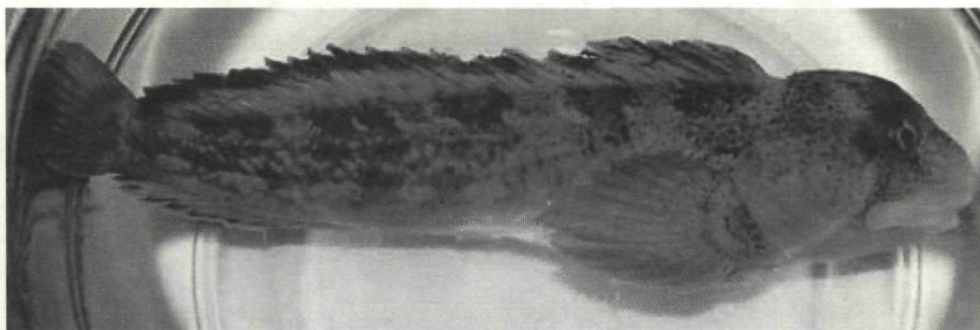
Korte Mededeling

40386

Slijmvis *Lipophrys pholis* in bijvangsten te De Panne

Op maandag 5 mei 2003 werd in het kader van de week van de zee een krui-excursie georganiseerd te De Panne. Mijn vriend J. D. Dedrie ging garnalen vangen met de boot en de bijvangsten werden aan de kinderen getoond. Tussen deze bijvangsten stak een visje van 16 cm lengte, die geen van ons beide ooit had gezien. Na wat opzoekingswerk bleek het een slijmvis *Lipophrys pholis* te zijn. (zie foto).

Foto: Slijmvis *Lipophrys pholis* – De Panne 5-05-03

René Billiau
Westhoeklaan 13
8860 De Panne
rene.billiau@itinera.be